

Introducció a l'economia

Carolina Hintzmann Colominas

Albert Puig Gómez

Mercè Sala Rios

PID_00201993

Material docent de la UOC

**Carolina Hintzmann
Colominas**

Llicenciada en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat de Barcelona. Professora dels Estudis d'Economia i Empresa de la Universitat Oberta de Catalunya.

Albert Puig Gómez

Doctor en Economia per la Universitat de Barcelona. Professor dels Estudis d'Economia i Empresa de la Universitat Oberta de Catalunya.

Mercè Sala Rios

Doctora en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat de Barcelona. Professora de la Facultat de Dret i d'Economia de la Universitat de Lleida.

L'encàrrec i la creació d'aquest material docent han estat coordinats pels professors: Lluís Garay, Albert Puig (2013)

Primera edició: setembre 2013

© Carolina Hintzmann Colominas, Albert Puig Gómez, Mercè Sala Rios

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2013

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Eureka Media, SL

Dipòsit legal: B-12.819-2013

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Introducció

L'economia és una ciència social que té com a objectiu l'estudi de la realitat econòmica. El concepte d'*economia* ha evolucionat en el temps fins a arribar a construir la definició següent: "ciència que té per objecte l'assignació de recursos escassos destinats a la producció i distribució de béns i serveis, l'objectiu últim dels quals és la satisfacció de les necessitats humanes".

Ja des de molt aviat l'ésser humà descobreix que la majoria dels recursos són limitats, és a dir, en algun moment més o menys llunyà en el temps, s'esgoten. Per aquest motiu es veu en la necessitat d'utilitzar-los o, més ben dit, d'administrar-los de tal manera que no s'esgotin o bé de retardar-ne al màxim l'esgotament, buscant, mentrestant, altres recursos alternatius.

El terme *economia* és d'origen grec (*oikonomia*) i significa 'direcció o administració d'una casa'.

No resulta difícil entendre que molts dels problemes de la ciència econòmica sorgeixen del fet de considerar de quina manera i en quina proporció s'han d'administrar els recursos per a satisfer les necessitats humanes. No tots els individus tenen les mateixes necessitats o preferències i l'oferta de recursos és majoritàriament escassa enfront d'aquestes preferències. Aquesta escassetat de recursos fa que els individus es trobin en la necessitat d'efectuar tries que tenen un cost, el qual resulta del sacrifici que representa per a l'individu deixar de banda la satisfacció d'unes necessitats a canvi de satisfer-ne unes altres. En economia, aquest cost es denomina *cost d'oportunitat* i està present en totes les decisions que adopten els individus.

Amb l'objectiu d'estandarditzar i simplificar els problemes originats per l'escassetat de recursos i atès l'ampli ventall de situacions en les quals es troben els diferents agents econòmics (individus, empreses, etc.), la ciència econòmica construeix models que n'expliquen el comportament. Aquesta modelització del comportament humà en el context econòmic es basa en instruments de caràcter gràfic o matemàtic i té l'objectiu principal de representar la realitat econòmica de manera simplificada per a facilitar-ne la comprensió i avaluar les conseqüències de les diferents actuacions d'aquests agents econòmics.

Una classificació possible i molt convencional de la ciència econòmica consisteix a dividir-la en la microeconomia i la macroeconomia. La microeconomia estudia el comportament dels agents econòmics individuals, en concret les empreses (oferta) i els consumidors (demanda). Al seu estudi, s'hi dedica-

ran els dos primers mòduls d'aquest material docent i tenen com a objectiu l'anàlisi del funcionament del mercat des d'una doble perspectiva: l'oferta i la demanda.

Els mòduls tercer i quart, dedicats a la macroeconomia, se centren en l'estudi de l'economia considerada globalment. Comprèn bàsicament l'estudi de les macromagnituds principals, dels objectius macroeconòmics i de les polítiques econòmiques més importants.

El material didàctic es tanca amb el cinquè mòdul, relatiu al sector exterior, que conté tant elements microeconòmics com macroeconòmics. En aquest mòdul es presenta la teoria econòmica de l'economia internacional (això és, de les relacions econòmiques internacionals) i s'analitza el procés actual de globalització econòmica.

Com en molts altres àmbits o matèries, al principi, treballar amb una sèrie de conceptes nous que a més estan interrelacionats i que, per tant, interactuen, pot semblar un entramat complicat o difícil de comprendre. En aquest sentit, necessitareu un cert període d'acomodació. No obstant això, a mesura que avanceu en l'estudi adquirireu més agilitat en la utilització dels instruments i la comprensió dels conceptes i models presentats.

Per acabar, cal afegir un comentari relatiu a aquests materials. En elaborar-los hem intentat evitar l'ús de taules numèriques amb l'objectiu que les dades no quedin antiquades prematurament. D'aquesta manera, a banda d'algunes dades que anem donant de manera integrada en el text, la cerca de les dades que es requereixin al llarg del curs serà una part més de les tasques que es duran a terme dins del procés d'aprenentatge.

Objectius

Els objectius principals d'aquest material no solament cerquen que conegueu una sèrie de conceptes econòmics, us familiaritzeu amb el funcionament de l'economia i conegueu els objectius principals de política econòmica i els instruments per a assolir-los. També busca proporcionar-vos uns instruments i dotar-vos d'una capacitat que us permetin comprendre, interpretar i relacionar les causes i conseqüències dels fets econòmics i connectar-los amb altres aspectes del dia a dia.

En termes més concrets, els objectius que es persegueixen són els següents:

- 1.** Proporcionar instruments, tant teòrics com pràctics, que permetin analitzar i entendre la realitat econòmica.
- 2.** Comprendre els principis que regeixen el comportament dels agents econòmics, i les restriccions a les quals han de fer front.
- 3.** Comprendre l'origen de les lleis econòmiques i les seves previsions, igual que les relacions de causalitat entre els fets econòmics.
- 4.** Entendre les repercussions que poden tenir les actuacions econòmiques en altres àmbits de la vida dels individus.

Continguts

Mòdul didàctic 1

El funcionament del mercat: la demanda i l'oferta

Carolina Hintzmann Colominas, Albert Puig Gómez i Mercè Sala Rios

1. Conceptes i principis bàsics d'economia
2. La funció de demanda
3. La funció d'oferta
4. L'equilibri de mercat
5. El concepte d'*elasticitat*

Mòdul didàctic 2

L'empresa i les estructures de mercat

Carolina Hintzmann Colominas, Albert Puig Gómez i Mercè Sala Rios

1. L'empresa: producció, costos i maximització de beneficis
2. Estructures de mercat
3. Les fallades de mercat: el paper de l'estat

Mòdul didàctic 3

Objectius macroeconòmics

Carolina Hintzmann Colominas, Albert Puig Gómez i Mercè Sala Rios

1. Magnituds macroeconòmiques bàsiques
2. Objectius macroeconòmics principals

Mòdul didàctic 4

Polítiques macroeconòmiques

Carolina Hintzmann Colominas, Albert Puig Gómez i Mercè Sala Rios

1. Els models macroeconòmics
2. La política monetària
3. La política fiscal

Mòdul didàctic 5

Les relacions econòmiques internacionals

Carolina Hintzmann Colominas, Albert Puig Gómez i Mercè Sala Rios

1. Teoria econòmica i economia internacional
2. Economia política de la globalització